

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502

✉: titkarsag@repate.hu

🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/127/2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

198/2017. (IX. 28.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2017. március 22-én előterjesztett **panaszát** a 2017. szeptember 28-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – Budapesti Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: BRFK) * kerületi Rendőrkapitányság és a * kerületi Rendőrkapitányság– vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos 2017. január 16-án terjesztett elő panaszt a vele szemben 2016. november 11-én foganatosított rendőri intézkedéssel kapcsolatban, melyet 2017. március 22-én az * budapesti nagykövetsége elektronikus úton továbbított a Testület felé.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy a vele szemben intézkedő rendőrök méltatlan bánásmódban részesítették őt, és nem megfelelően intézkedtek.

A panaszos elmondása szerint a rendőrséget a budapesti N* Hotelbe 2016. november 11-én 3 óra 30 perc körüli időben hívták ki, mikor a panaszos bejelentést tett arról, hogy kétféle szexuális erőszak, és emberrablás áldozata lett, melyet felfegyverkezve követtek el.

A panaszos elmondása szerint az intézkedő rendőrök több esetben utaltak rá „k***aként”, amelyet később a hotel személyzete is megerősített a panaszosnak. A rendőrök ragaszkodtak hozzá, hogy a panaszos elmenjen velük a tett helyszínére. A panaszos állítása szerint azt mondták neki, hogy kórházba szállítják miután a panaszos körülírta a helyszínt, és sikerül beazonosítaniuk azt. Ez azonban nem történt meg. A panaszosnak egyedül kellett a rendőrökkel a helyszínre mennie, és 4 órán keresztül ott tartották. Később megérkezett a mentő, azonban csak szondázást végeztek a panaszoson, majd

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bkezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük

visszaültették a rendőrautóba. Semmilyen egészségügyi ellátást nem biztosítottak a panaszos számára. A rendőrök megtagadták a panaszostól a vizet, és nem engedték, hogy használja a mellékhelyiséget. Nem válaszolták meg a panaszos által feltett kérdéseket, és továbbra is prostituáltként utaltak rá.

Végül 9 óra körül a panaszos aláírt egy nyilatkozatot, hogy nem kíván további lépéseket tenni az ügygel kapcsolatban. Úgy érezte, hogy belekényszerítették ebbe a helyzetbe, miután késsel felfegyverkezve szexuális erőszakot követtek el ellene 1 óra 30 perc körül, amit csak 3 óra 30 körül sikerült bejelentenie. Ez összességében 6 órás rendőrségi őrizetet jelent, víz nélkül, a mellékhelyiség használatát megtagadva, a rendőrség általi szóbeli abúzzsal. A rendőrök a panaszos elmondása szerint kezdetben úgy tettek, mintha nem beszélnének angolul, majd később – amikor a panaszos kifejezte az elégedetlenségét – mégis tökéletesen válaszoltak neki.

A panaszos véleménye szerint az intézkedés által sérültek az emberi jogai. Nem kapott orvosi ellátást annak ellenére, hogy jelen volt egy mentő, a szondázáson kívül nem végeztek rajta semmilyen vizsgálatot, a rendőrségre szállították. A panaszos véleménye szerint különösen etikátlan, hogy – amint azt a hotel személyzete később a panaszosnak elmondta – a rendőrök nem hittek neki.

II.

A Testület a panasz alapos kivizsgálása, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az illetékes rendőri szervtől, valamint kérte az ügygel kapcsolatos rendőrségi dokumentumok és a konkrét kérdésekkel kapcsolatos rendőrségi álláspont megküldését. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

1) E. B. Cs. r. őrmester és R. L. r. őrmester a BRFK * kerületi Rendőrkapitányság állományából a 2016. november 11-én készült jelentésükben az alábbiak szerint összegezték az intézkedésüket.

2016. november 11-én szolgálatuk teljesítése során 3 óra 50 perckor Belváros Központ utasítására megjelentek a N* Hotelnél, ahonnan a recepciós tett bejelentést, miszerint az egyik náluk szobát bérlő vendégüket megerőszakolták.

A helyszínen a rendőrök felvették a kapcsolatot a bejelentővel – a hotelben dolgozó recepcióssal – aki elmondta, hogy az egyik vendégük ittasan tért vissza a hotelba, majd előadta részére, hogy megerőszakolták. Mivel a panaszos angolul kommunikált, a recepciós segítségével megpróbálták meghallgatni az erősen ittas állapotban lévő panaszost. A panaszos átadta útlevelét a rendőröknek, ezáltal megállapíthatóvá váltak személyes adatai.

A rendőrök kérdésére nehezen elmondta, hogy 2016. november 10-én az esti órákban szórakozni mentek a barátaival a * kerületi K* utcában található szórakozó helyre. Az este folyamán sok alkoholt fogyasztott (ezt az intézkedéskori állapota is tükrözte), majd barátait elhagyva taxit fogott magának, aminek segítségével a hotelbe szeretett volna visszatérni. A taxi hátsó ülésén foglalt helyet, majd a taxi elindult vele. Az útvonalat nem ismerte, ezért nem tűnt fel neki a hosszabb menetidő. Az út során a taxi vezetője egy férfit vett fel az autóba, aki a jobb első ülésre szállt be. A panaszos következő emléke az volt, hogy egy parkos területen járnak, amely mellett egy stadion volt, valamint lakóautókat, vagy buszokat is látott. A jobb első ülésen ülő férfi a taxi hátsó ülésére ült, majd orális szexre kényszerítette a panaszost. Ezt követő emléke már az volt, hogy ismételten beszállt egy taxiba a parkos terület mellett, amely már valóban a szálloda mellett tette ki őt.

Az időponttal kapcsolatban sem volt biztos a panaszos. Az eset megtörténtét 1 óra 30 perc és 3 óra közti időre tette.

A rendőri kérdésre a panaszos elmondta, hogy nem hallott semmi fenyegetést, vagy annak tűnő hangsúllyal elmondott mondatot a férfitől az orális szexre való kényszerítést megelőzően, azonban az orrát fájlalta. A szexuális erőszakon kívül más bántalmazásra nem emlékezett.

A panaszos kérdésre elmondta, hogy az orális kényszerítést követően nem emlékszik, hogy történt-e volna egyéb szexuális jellegű bántalmazás a sérelmére, arra viszont emlékezett, hogy a nála lévő bankkártyája (a bank nevét nem tudta megnevezni) illetve 100 angol fontja a taxiban eltöltött út során tűnt el tőle.

A rendőrök a fentieket jelentették Belváros Központnak, aki a BRFK * kerületi Rendőrkapitányság Készenléti Csoportvezetőjével történő egyeztetést követően a helyszínre irányította D. L. r. főtörzsőrmestert-

A helyszínen feltárt információk alapján a rendőrök a panaszost elszállították Budapest, * kerület, N*hez mivel ott van parkos terület, illetve a park környékén parkolnak autóbuszok. A panaszossal az * úton haladtak, amikor a N* környékén már felismerte a környezetet, ahol az este során már járt. A N*hez érve a park területén lévő M* szórakozóhely mögötti parkoló részen egyértelműen, kétséget kizáróan felismerte a helyszínt, ahol szexuálisan bántalmazták az éjszaka folyamán. A taxiról semmilyen egyedi azonosítót nem tudott megadni, továbbá abban sem volt biztos, hogy a sárga autó tetején volt-e taxilámpa.

A helyszín ismeretében a területileg illetékes BRFK * kerületi Rendőrkapitányság kiértesítésre került.

A * kerületi Rendőrkapitányság Készenléti Alosztályának munkatársai 6 órakor S. A. r. főtörzsőrmester vezetésével a helyszínre értek, akiknek a panaszost, illetve a felkutatott helyszínt 6 óra 50 perckor átadták. A sértett orvosi ellátásáról illetve a vizsgálatok elvégzéséről a BRFK * kerületi Rendőrkapitányság munkatársai gondoskodtak.

2) S. A. r. főtörzsőrmester 2016. november 11-én 6 óra 30 perckor T. R. r. főhadnaggyal jelent meg a L* szórakozóhely hátsó VIP bejáratának magasságában.

A helyszínen őt a BRFK * kerületi Rendőrkapitányság állományából E. B. r. őrmester fogadta, illetőleg a * kerület Rendőrkapitányság Készenléti Alosztályától D. L. r. főtörzsőrmester.

Az intézkedést megkezdő kollégák elmondták, hogy a TIK utasítására intézkedtek, mivel a N* Hotelből érkezett bejelentés – amelyet egy brit állampolgár tett – mely szerint őt akarata ellenére kényszerítették arra, hogy orálisan kielégítsen egy ismeretlen férfit.

Az intézkedő rendőrök igazoltatták a sértettet, mely során megállapítást nyertek személyes adatai. A panaszos brit állampolgárságából fakadóan a hotelben dolgozó portás segítségével tudták részben meghallgatni.

A panaszos elmondása alapján a Kazinczy utca környékén szórakozott a belvárosban, majd 1 óra 30 perc körüli időben leintett egy taxit, és megkérte a sofőrt, hogy vigye el a N* Hotelbe. Ezt követően útközben beszállt egy második férfi a taxiba, és feltehetőleg a N*be mentek. A panaszos annyit tudott elmondani, hogy akarata ellenére a később felvett ismeretlen férfi kényszerítette arra, hogy orálisan kielégítse őt, mely során 1000 fontja és a bankkártyája is eltűnt. Az intézkedést megkezdő rendőrök elmondták, hogy megpróbálták a taxi útvonalát lekövetni a sértett segítségével, ezt követően derült ki, hogy az erőszak és a lopás a N* területén történt.

A panaszos láthatóan ittas állapotban volt az intézkedés során, emiatt, illetve a nyelvi nehézségek miatt részletesen nem állt módjukban meghallgatni.

A TIK központon keresztül mentőt és egy kórházi egységet kértek a helyszínre, hogy az esetleges további kísérést végre lehessen hajtani.

A helyszínre érkezett T. Z. r. főtörzsőrmester, akinek a panaszost S. A. r. főtörzsőrmester átadta.

A panaszos nem tudta megnevezni pontosan, hogy hol szállt be a taxiba, rendszámot, és személyleírást nem tudott adni, továbbá a N*ben nem tudta pontosan megmutatni, hogy hol történt az erőszak.

A rendelkezésre álló adatok alapján, illetve a hiányos információk miatt további adatgyűjtés, és tanúkutatás nem vezetett eredményre.

3) Sz. D. r. törzsőrmester és T. Z. r. főtörzsőrmester 2016. november 11-én készült jelentése az alábbiakban foglalta össze az intézkedést.

2016. november 11-én 5 óra 40 perckor, szolgálatuk ellátása során azt az utasítást kapták Dél-Pest Központtól, hogy menjenek a N*ben található L* előtti útszakaszra, ahol a helyszínen van T. R. r. főhadnagy és S. A. r. főtörzsőrmester, akik a helyszínre a bűncselekmény sértettjének mentőt hívtak. A jelentést tevő rendőrök megjelenésére a további intézkedések megtétele, valamint a szükséges kísérés végrehajtásának érdekében vált szükségessé.

A jelentés szerint helyszínen 6 óra 5 perckor jelentek meg, ahol részükre a már intézkedő rendőrök a szükséges információkat átadták.

Az OMSZ 7 órakor érkezett a helyszínre M. Cs. mentőápoló vezetésével, aki a panaszost megvizsgálta. Az elsődleges vizsgálatokat követően a mentőápoló közölte a rendőrökkel, hogy a panaszost nem szállítják kórházba, további orvosi ellátást nem igényelt. A fenti tényeket a rendőrök jelentették Dél-Pest Központnak, aki utasította őket, hogy a sértettet szállítsák be a kerületi rendőrkapitányságra, további meghallgatás céljából, melynek eleget tettek. Az orvosi ambuláns lapot a jelentéshez mellékeltek.

Az intézkedés során a panaszoson légalkoholszint mérést végeztek Drager 6820 szondával 7 óra 41 perckor, a mérés eredménye 0,64mg/l volt.

4) A rendőrség által a Testület rendelkezésére bocsátott OMSZ mentési dokumentációs lap nem tartalmaz semmilyen olvasható adatot, ezért annak tartalmát a Testület ismertetni nem tudja.

5) E. B. Cs. r. őrmester 2017. május 25-én kiegészítő jelentést készített a Testület kérdéseinek megválaszolása céljából. A jelentés tartalmának kiegészítő információkat tartalmazó részeit ismerteti a Testület az alábbiakban.

A szolgálati fellépés módja az őrmester véleménye szerint a jogszabályoknak megfelelően történt. Megjegyezni kívánta, hogy az angol nyelvtudása erősen hiányos, így megérti nagyjából azt, amit neki angol nyelven mondanak, azonban a helyszínen a bejelentő (a hotel recepciósa) segített az angol panaszossal történő kommunikációban.

Az esemény helyszínére az őrmester csak kivitte a panaszost, ott átadásra került a területileg illetékes hatóságnak. A panaszban megjelölt időpontban az őrmester már nem intézkedett a panaszossal.

A panaszos erősen ittas állapotából adódóan több alkalommal volt rosszul, de még a hotel épületében. Amíg az őrmester intézkedett vele szemben, részére nem jelzett rosszullétet. Amíg a N*ben vártak a kikerülő helyi rendőrökre, a panaszos a szolgálati gépkocsi hátsó ülésén aludt.

Mivel a panaszos angolul beszélt, a korábbiakban ismertetettek alapján a rendőrök közvetlenül nem kommunikáltak vele, a recepcióst tolmácsolt, azaz közvetlenül nem is beszéltek a panaszossal.

Az őrmester elmondása szerint ő, illetőleg a * kerületi Rendőrkapitányság rendőrei nem kezelték prostituáltként a panaszost. Az általuk folytatott intézkedés során a panaszos erősen ittas állapotban volt, többször ellentmondásba keveredett önmagával.

6) D. L. r. főtörzsőrmester 2017. május 25-én készült kiegészítő jelentése az alábbi kiegészítő információkat tartalmazza az intézkedéssel kapcsolatban.

Az ügyre az intézkedés óta eltelt fél év távlatából nem emlékezett teljes részletességgel, így azt, hogy mikor és pontosan hol került sor a rendőri intézkedésre, illetve milyen voltak az intézkedés

körülményei, nem tudta megmondani. A rendőri intézkedést ő kezdte meg, részére – mivel készenléti nyomozó volt – a készenléti csoportvezető adott utasítást a helyszínen való megjelenésre, a bűnügy felderítése végett, így a cselekmény elkövetése helyének megállapítására, valamint a bűncselekmény megtörténtének vizsgálatára.

A helyszínen meghallgatásra került a külföldi panaszos, majd az általa elmondottak alapján, a helyszín általa történő beazonosítása végett, a rendőrségi járőrautóval elszállították a feltételezett elkövetési helyre. Az általa elmondottak alapján, és segítségével a helyszín beazonosításra került, Budapest, * kerület, N*, M* mögötti terület, melyet a panaszos egyértelműen felismert.

Mindezeket követően kiértesítésre került a * kerületi Rendőrkapitányság Készenléti Alosztály, akik a helyszínen megjelentek, és átvették az intézkedést.

A sértetten látható sérülés nem volt észlelhető, állapotával kapcsolatban nem panaszkodott. Mivel az intézkedést a * kerületi Rendőrkapitányság munkatársai átvették, így az ezeket követő intézkedésekről a főtörzsőrmester már nem rendelkezik információval.

A sértett a főtörzsőrmester ott tartózkodása során (körülbelül 20-50 perc volt) nem jelzett rosszulletet, de látható volt, hogy alkohol befolyásoltság alatt volt, kissé akadozva beszélt. A panaszoshoz a főtörzsőrmester tudomása szerint mentő is kihívásra került, erről azonban a főtörzsőrmester nem rendelkezik információval, mivel arról már a * kerületi kollégák intézkedtek. Így arra sem tud válaszolni, hogy a * kerületi rendőrök meddig tartották a panaszost a helyszínen.

A sértett irányába a főtörzsőrmester elmondása szerint ott léte alatt sértegetés, vagy egyéb olyan kinyilatkoztatás nem történt, amely az ő megítélésére vonatkozott volna, illetve az által elmondottakat mindvégig úgy kezelték, mint ami a valóságnak megfelel, ezért került sor a helyszín beazonosítására irányuló intézkedésre.

A panaszos a helyszín beazonosítása, és szállítása során normális bánásmódban részesült, mely során megkérték a rendőrséggel való együttműködésre, közreműködésre. A panaszosnak elmondták, hogy mi fog vele történni, melyet láthatóan tudomásul vett, ez magában foglalta a helyszín beazonosítását, illetve a további eljárás menetét is, amely az orvosi vizsgálatot is tartalmazta. Amennyire a főtörzsőrmester emlékezett, a panaszos a hotelben a barátnőivel volt, és folyadékot is ivott a helyszín megállapítására történő indulás előtt.

A főtörzsőrmester általi intézkedés – mely a helyszín megállapítását foglalta magában, és az intézkedés átadásáig tartott – véleménye szerint nem haladta meg az 50 percet sem.

A rendőrautók nem rendelkeznek felszerelt ivóvízzel, így az utazása során vélhetőleg nem kaphatott ivóvizet, azonban az intézkedés rövid idejét tekintve ezzel nem történt részére sérelem.

A panaszos hotelből történő szállítását az ebbe indokoltta, hogy az ilyen típusú cselekmények felkutatásához szükséges az elkövetési hely minél gyorsabb megállapítása, majd a helyszínen esetlegesen fellelhető bizonyítékok beszerzése, mely halaszthatatlan nyomozati cselekmény.

7) Dr. Gy. T. r. ezredes 2017. június 2-i átiratában az alábbiak szerint foglalta össze a * kerületi Rendőrkapitányság állományába tartozó rendőrök intézkedését.

T. R. r. főhadnagy és S. A. r. főtörzsőrmester 2016. november 11-én 6 óra 30 perc körüli időben jelentek meg a L* hátsó bejáratának magasságában, hogy a panaszost és az ügyét átvegyék a BRFK * kerületi Rendőrkapitányság beosztottjaitól.

Az OMSZ a helyszínre 7 óra körüli időben érkezett meg, valamint Sz. D. r. törzsőrmester és T. Z. r. főtörzsőrmester is ekkor jelentek meg.

Az OMSZ mentési dokumentációs lapján rögzítettek szerint a panaszos a kórházba szállítását nem óhajtotta, valamint a mentőápoló az elsődleges vizsgálatokat követően azt közölte a rendőrökkel, hogy a panaszost kórházba nem szállítják, további orvosi ellátást nem igényel. Ezek ismeretében a TIK azt az utasítást adta, hogy a panaszost szállítsák be a BRFK * kerületi Rendőrkapitányságra a további meghallgatása céljából.

A TIK utasítását végrehajtva a panaszost beszállították a * kerületi Rendőrkapitányság aulájába, a megérkezésének pontos idejéről írásos dokumentáció nincsen. Ellenben a RobotZsaru NEO Nyilvántartási Rendszer adatai alapján látható, hogy az ügyben az orvosi megrendelőt a bűnügyi készenléti csoportvezető 8 óra 42 perckor hitelesítette, majd a magánindítványról szóló dokumentációt a készenlétes nyomozó 9 óra 7 perckor hitelesítette.

A panaszos előállítására nem került sor.

A * kerületi Rendőrkapitányság intézkedő rendőreinek a hangneme a határozottságukat tükrözte, és nem a panaszos ellen irányult. A rendőri munka során igyekeznek az állampolgárok irányába az előírt jogszabályokban rögzítettek betartása mellett, valamint lehetőségeikhez mértén empátiával, és szakértelemmel fordulni.

A bánásmód tekintetében megállapításra került, hogy a panaszost a * kerületi Rendőrkapitányság aulájába történő kísérés után rögtön hellyel kínálták, majd a nyelvi nehézségek leküzdése céljából azonnal angol nyelven kiválóan beszélő rendőr érkezett kifejezetten a panaszos megnyugtatására, és az ügyének további menetéről való tájékoztatás megadására. A panaszos részükre nem jelezte, hogy számára indokolatlanul sok ideig kellett volna várakoznia a bűncselekmény helyszínén, illetőleg, hogy rosszul lenne, vagy szomjas, illemhelyiségre kívánná menni.

Azt viszont egyértelműen a rendőrök tudtára adta a panaszos, hogy további orvosi vizsgálatokra (nőgyógyászhoz) nem akar menni, és többször is nyomatékosan kérte, hogy engedjék haza.

Erre az angolul tolmácsoló kolléga elmagyarázta neki, hogy amennyiben kivonja magát a további orvosi vizsgálatok alól és haza kíván menni, akkor előtte a büntetőeljárás szempontjából magánindítványról kell nyilatkoznia. Ezt a panaszos tudomásul vette.

A rendelkezésre álló adatok szerint a panaszos ezen kérése 9 óra körüli időben kellett, hogy elhangozzon, mivel a magánindítványról szóló irat 9 óra 7 perckor készült el, és adták át a panaszosnak.

A fentiek ismeretében teljességgel kizártnak tartja az ezredes, hogy a panaszost a Rendőrkapitányság beosztottjai 4 órán keresztül várakoztatták volna a bűncselekmény helyszínén, figyelemmel arra, hogy 2016. november 11-én 6 óra 30 perckor érkezett ki a helyszínre a * kerületi Rendőrkapitányságról rendőri erő, majd 9 óra 7 perckor már a magánindítványos irat hitelesítése is megtörtént.

Az ügygel összefüggésben a magánindítvány hiánya miatt az elrendelt nyomozás megszüntetésre került.

III.

A Testület a panaszbeadvány és a rendőrségtől kapott felvilágosítás alapján – figyelemmel a panaszolt intézkedés idején hatályos Rtv. és a Szolgálati Szabályzat rendelkezéseire – **megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak a Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének II. cikkében foglalt emberi méltósághoz való jogát, IV. cikkében rögzített személyes szabadsághoz való jogát, valamint XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát az alábbiak szerint.**

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrségnek keletkezett-e intézkedési kötelezettsége a bejelentés alapján.

A panaszbeadványban a panaszos arról számolt be, hogy a szállásául szolgáló hotel recepcióját kérte meg arra, hogy tegyen bejelentést a rendőrségre, mivel elmondása szerint őt az éjszaka folyamán megerőszakolták.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint „a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”.

Az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése rendelkezik a rendőr intézkedési kötelezettségéről. A hivatkozott jogszabályhely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak. A Szolgálati Szabályzat az Rtv. előírásait a következőkkel egészíti ki. A 9. § (1) bekezdése alapján a rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy - jogszabály által meghatározott esetekben - helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki.

Az Rtv. 24. §-a szabályozza a rendőrség segítségnyújtási kötelezettségét. Az (1)-(3) bekezdések szerint „a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. A magánérdekek védelme e törvény alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. A segítségnyújtás csak halaszthatatlan szolgálati érdekből tagadható meg, közvetlen életveszély esetén csak akkor, ha a segítségnyújtás miatt több ember élete kerülne közvetlen veszélybe.”

Valamennyi rendőrségi irat – a panaszos előadásával egyezően – egységesen arról számolt be, hogy arról érkezett bejelentés, hogy az ittas állapotban lévő panaszos nemi erőszak áldozata lett, és rendőri segítségre van szükség. A panaszos beadványában előadta, hogy kést is szegeztek rá az erőszak elkövetésének céljából, azonban a rendőrségi iratok erről nem tesznek említést. A fentiek alapján megállapítható, hogy bűncselekmény elkövetésének gyanúja merült fel, mégpedig a 2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről 196. § szerinti szexuális kényszerítés, illetőleg a 197. § szerinti szexuális erőszak bűncselekményeinek gyanúja. Szexuális kényszerítést valósít meg, aki más szexuális cselekményre vagy annak eltűrésére kényszerít, és büntett miatt egy évtől öt évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő. Szexuális erőszakot követ el, és büntett miatt két évtől nyolc évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő, aki a) a szexuális kényszerítést erőszakkal, illetve az élet vagy a testi épség elleni közvetlen fenyegetéssel követi el, b) más védekezésre vagy akaratnyilvánításra képtelen állapotát szexuális cselekményre használja fel.

A fentiekre tekintettel megállapítható, hogy hotel recepciójának bejelentésében olyan adatokat hozott a rendőrség tudomására, amely felvetette annak az intézkedéshez szükséges mértékű gyanúját, hogy a panaszos sérelmére szexuális bűncselekményt követtek el. Mindez pedig intézkedési kötelezettséget keletkeztetett a rendőrség oldalán, ami alapján a rendőrségnek jogszabályi kötelezettsége volt a helyszínen meggyőződni a bejelentésben foglaltakról és szükség esetén megtenni a további intézkedéseket.

A Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy fennállt az intézkedéshez szükséges mértékű gyanú, ami által a rendőrségnek intézkedési kötelezettsége keletkezett.

2) A Testület vizsgálta az intézkedési kötelezettség teljesítésének módját, ezen belül is a panaszos kórházba szállításának elmaradásának okát.

A panaszos előadása szerint a rendőrök a bűncselekmény helyszínére való indulás előtt azt mondták neki, hogy amint beazonosítja a helyszínt, kórházba fogják szállítani a további vizsgálatok elvégzése érdekében. A panaszos elmondása szerint azonban ez nem történt meg, csupán mentőt hívtak hozzá, aki tulajdonképpen semmilyen egészségügyi ellátást nem biztosított számára.

A rendőri álláspont szerint az OMSZ 2016. november 11-én 7 órakor érkezett a helyszínre M. Cs. mentőápoló vezetésével, aki a panaszost megvizsgálta. Az elsődleges vizsgálatokat követően a mentőápoló közölte a rendőrökkel, hogy a panaszost nem szállítják kórházba, további orvosi ellátást nem igényel. Ezt követően a * kerületi Rendőrkapitányság épületébe való beszállítása után a panaszos egyértelműen az angolul beszélő rendőrök tudtára adta, hogy további orvosi vizsgálatokra (nőgyógyászhoz) nem kíván menni, és többször is nyomatékosan kérte, hogy engedjék haza.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A panaszos beadványában nemi erőszakként utalt a vele szemben elkövetett bűncselekményre, a rendőri jelentésekből pedig megállapítható, hogy a panaszost orális szexre kényszerítették. Az intézkedő rendőrök a panaszos által elmondottak alapján – kötelezettségüknek eleget téve – intézkedtek a mentőszolgálat értesítéséről. A mentőápoló a panaszos megvizsgálása után közölte a rendőrökkel, hogy a panaszos további orvosi ellátást nem igényel, nem szükséges a kórházba szállítása. A Testület a tényállás részeként kezelte a rendőri állítást, mely szerint a panaszost orális szexre kényszerítették, amely alátámasztani látszik a mentőápolói döntést, mely szerint a panaszos nőgyógyászati vizsgálata valószínűsíthetően szükségtelen volt. A későbbiek során maga a panaszos nyilatkozott úgy, hogy nem kívánja alávetni magát további orvosi vizsgálatoknak, szeretne hazamenni. A Testület ezen a pontos kihangsúlyozza, hogy a panaszos intézkedés időpontjában fennálló egészségügyi állapotával kapcsolatban nem foglalhat állást, kizárólag azt vizsgálhatja, hogy a rendőrség eleget tett-e a segítségnyújtásra vonatkozó kötelezettségének. Az eset összes körülményére tekintettel, az ügy gondos vizsgálatának eredményeként a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy az intézkedő rendőrök azáltal, hogy értesítették a – szakmailag kompetens – mentőszolgálatot (akik kiérkezésükkor a panaszost megvizsgálták), eleget tettek az intézkedési kötelezettségüknek. A mentőápoló által elmondottakat a rendőröknek nincs lehetősége szakmai szempontból felülvizsgálni, ezen felül a panaszos a továbbiak során kifejezetten kérte, hogy hazamehessen, további orvosi vizsgálatok elvégzése nélkül.

Mindezekre tekintettel megállapítható, hogy az intézkedő rendőrök megfelelő módon tettek eleget a fennálló intézkedési kötelezettségüknek, és intézkedtek a panaszos egészségügyi ellátása végett, ezért nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga a kórházba szállítás elmaradása miatt.

3) A Testület vizsgálta az intézkedés időbeli terjedelmét.

A panaszos sérelmezte, hogy 6 órán keresztül tartott vele szemben a rendőri intézkedés.

A rendőri jelentések alapján a * kerületi Rendőrkapitányság állományába tartozó rendőrök 2016. november 11-én 3 óra 50 perckor jelentek meg a N* Hotelben a panaszos bejelentése nyomán. Ekkor megtörtént a panaszos személyes adatainak megállapítása, és a hotel recepciójának segítségével meghallgatták a panaszost. A panaszos által elmondottak alapján az intézkedő rendőrök valószínűsítették, hogy a panaszos által körülírt helyszín a * kerületi N* környékén lehet, ezért tájékoztatták arról, hogy az ügy további vizsgálata érdekében elkerülhetetlen a helyszínt beazonosítsa, ezért szükséges, hogy őt a rendőrök a helyszínre szállítsák. A panaszos ezt látszólag megértette, és a rendőrségi járőrautóval elszállították őt a N*hez, amelyet a panaszos felismert, és helyszínként beazonosított. Mivel ez a terület nem a * kerületi Rendőrkapitányság illetékességi területéhez tartozik,

a * kerületi Rendőrkapitányságot kiértesítették. A * kerületi rendőrök 6 óra 5 perc körül érkeztek meg a helyszínre, és 6 óra 50 perckor átvették a panaszost, illetőleg a helyszínt a korábban intézkedő rendőröktől. Az OMSZ 7 órakor érkezett a helyszínre, ahol a mentőápoló megvizsgálta a panaszost. A mentőápoló közölte a rendőrökkel, hogy további vizsgálatra nincs szükség, a panaszost nem kell kórházba szállítani, melyet az intézkedő rendőrök jelentettek Dél-Pest Központnak, aki utasította őket, hogy a panaszost szállítsák be a * kerületi Rendőrkapitányságra további meghallgatás céljából. A kapitányságra történő beszállítás után 7 óra 41 perckor légalkoholszint mérést végeztek a panaszoson, 0,64 mg/l eredménnyel. 8 óra 42 perckor hitelesítésre került az orvosi megrendelő, azonban a panaszos közölte, hogy további orvosi vizsgálatoknak (nőgyógyász) nem szeretné alávetni magát, és minél előbb szeretne távozni. 9 óra körüli időpontban megkapta a felvilágosítást a magánindítványról való nyilatkozat szükségességéről, amelyet a panaszos nyilatkozatával igazoltan megértett, majd a magánindítványról szóló dokumentációt – mely szerint a panaszos nem kíván magánindítványt előterjeszteni – 9 óra 7 perckor hitelesítették.

Az Rtv. 15. §-a szerint (1) A rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával. (2) Több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár.

A rendőrségi dokumentáció alapján megállapítható, hogy a panaszossal szembeni intézkedés időtartama körülbelül 5 óra 20 perc volt. A Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy az intézkedés időtartama indokolt volt, arra tekintettel, hogy az ügy sikeres felderítése érdekében mindenképpen szükség volt az intézkedő rendőrök által fogatosított intézkedések mindegyikére. A helyszín mielőbbi azonosításának elmaradása a rendőrség nyomozati cselekményeinek sikerességét veszélyeztette volna, tekintettel arra, hogy az ilyen típusú cselekmények felkutatásához szükséges az elkövetési hely minél gyorsabb megállapítása, majd a helyszínen esetlegesen fellelhető bizonyítékok beszerzése, melyek halaszthatatlan nyomozati cselekmények. Mivel a panaszost bejelentése szerint megerősítették, a rendőrök szükségesnek tartották, hogy mentőt hívjanak hozzá, hogy ők elvégezzék a panaszoson az elsődleges vizsgálatokat. A BRFK * kerületi Rendőrkapitányságra való beszállításra annak érdekében volt szükség, hogy a panaszost angolul jól beszélő rendőr segítségével meghallgathassák, és megkapja a megfelelő, szakszerű felvilágosítást angol nyelven az ügyével kapcsolatos tudnivalókról, valamint ezt követően nyilatkoztassák a magánindítvány-tételi szándékáról.

Mindezekre tekintettel megállapítható, hogy az intézkedés időbeli terjedelmével az intézkedő rendőrök nem sértették meg az Rtv. 15. §-ában foglalt arányossági követelményt.

4) A Testület ezt követően vizsgálta a beadvány rendőri nyelvhasználattal kapcsolatos részét.

A panaszos állítása szerint az intézkedő rendőrök az intézkedés kezdetekor „úgy tettek, mintha nem beszélne angolul”, azonban a későbbiek során – amikor a panaszos kifejezte nemtetszését – mégis tökéletesen válaszoltak az általa feltett kérdésekre.

Az intézkedést megkezdő – BRFK * kerületi Rendőrkapitányság állományába tartozó – rendőrök jelentésükben leírták, hogy angol nyelvtudásuk erősen hiányos (inkább csak a hozzájuk intézett angol nyelvű közlések megértésére korlátozódik), ezért a panaszossal való intézkedésük során, a panaszossal való kommunikáció érdekében a hotel recepciójának segítségét vették igénybe.

Az intézkedést átvevő – BRFK * kerületi Rendőrkapitányság állományába tartozó – rendőrök jelentése szerint a panaszost beszállították a BRFK * kerületi Rendőrkapitányságra annak érdekében, hogy ott további meghallgatása lehetséges legyen. Ennek érdekében angol és német nyelven beszélő rendőrségi munkatársak segítségét vették igénybe, akik a továbbiak során a panaszossal problémamentes kommunikációt folytattak.

Az Rtv. és Szolgálati Szabályzat nem magyar állampolgárral, illetve a magyar nyelvet nem ismerő személlyel szembeni rendőri intézkedés végrehajtása esetére nem szól a tolmács kirendeléséről. Nem szabályozott a rendőri intézkedések során az ilyen személyek anyanyelve használatának kérdése sem. Szükséges ezért emlékeztetni a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) nyelvhasználatra vonatkozó 10. § (1) bekezdése szerint: „Ha a közigazgatási hatóság nem magyar állampolgárságú, a magyar nyelvet nem ismerő személy ügyében magyarországi tartózkodásának tartama alatt hivatalból indít azonnali intézkedéssel járó eljárást, vagy a természetes személy ügyfél azonnali jogvédelemért fordul a magyar közigazgatási hatósághoz, a hatóság köteles gondoskodni arról, hogy az ügyfelet joghátrány ne érje a magyar nyelv ismeretének hiánya miatt. Törvény az e bekezdésben foglalt rendelkezés alkalmazását az itt nem szabályozott esetekben is kötelezővé teheti.”.

Megállapítható tehát, hogy a panaszosi és a rendőrségi álláspont megegyezik abban a kérdésben, hogy a rendőrök egyértelművé tették a panaszos irányába, hogy angol nyelvtudásuk hiányos. Az egyik intézkedő rendőr jelentésében külön kihangsúlyozta, hogy erősen hiányos angol nyelvtudása inkább az angol nyelvű közlések megértésre korlátozódik, a Testület álláspontja szerint ez kelthette a panaszosban a megtévesztés érzését, mivel valószínűleg az intézkedő rendőr a kommunikáció egy részét értette, míg egyéb részeit kevésbé, vagy egyáltalán nem.

A Ket. fentiekben ismertetett rendelkezése kimondja, hogy az ügyfelet joghátrány nem érheti a magyar nyelv ismeretének hiánya miatt. Azáltal, hogy az intézkedést megkezdő rendőrök a recepciós segítségét igénybe véve hallgatták meg a panaszost, majd az intézkedést átvevő rendőrök biztosították számára az angolul beszélő kolléga jelenlétét, a rendőrség teljesítette a törvényben előírt kötelességét.

Mindezekre tekintettel a Testület arra az álláspontra helyezkedett, hogy a rendőri nyelvhasználat kérdésében a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült.

5) A Testület vizsgálta a panaszossal szemben alkalmazott rendőri hangnemet, és bánásmódot.

a) A panaszos sérelmezte, hogy az intézkedés időtartama alatt nem biztosítottak számára ivóvizet a rendőrök, illetőleg nem használhatta az illemhelyiséget.

b) A panaszbeadvány szerint az intézkedő rendőrök méltatlanul viselkedtek a panaszossal, állítása szerint több alkalommal is prostituáltként utaltak rá, és azt éreztették vele – melyet a recepciós később megerősített a panaszos felé – hogy nem hiszik el, amit a panaszos előadott.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdés második mondata szerint a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait. A rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerül – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelem és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel összhangban ugyanis az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számon kérhetőség lehetőségeit is megteremtve.

A Testület ezzel kapcsolatban szükségesnek tartja kiemelni a Magyar Köztársaság Rendőrségének Etikai Kódexét, amelynek 1. pontja előírja: a rendőr „önként vállalt hivatásával szemben különleges társadalmi elvárások érvényesülnek, melyekre szolgálati viszonyának fennállása alatt mindvégig figyelemmel kell lennie.” Az 5. pont szerint: „a rendőr a ráruházott hatalom alkalmazása során megfontolt és mértéktartó, intézkedéseit (...) indulatoktól mentesen hajtja végre, kerüli a szükségtelen

konfliktusok kialakítását. Nem alkalmaz (...) megalázó bánásmódot és ezt másoktól sem tűri el.” A 7. pont utolsó mondata szerint „tudatában van annak, hogy saját személyén keresztül az egész testület megítéléséért is felelős.”

A Testület továbbá jelen esetben is irányadónak tartja a korábbi állásfoglalásaiban [lásd pl. a 65/2008. (VIII. 18.) sz. állásfoglalás indokolása II. részének 3. pontját] megfogalmazottakat, miszerint „a rendőri hivatást választóktól, főleg az Rtv.-ben is szereplő szolgálati feladatok ellátása során – ezen belül is első sorban akkor, amikor intézkedés közben az állampolgárokkal közvetlen kapcsolatba kerülnek – más állampolgárokénál magasabb erkölcsi tartás, fokozottabb türelmesség és tolerancia, körültekintő és mások számára példaértékű viselkedés várható el. Mindez adódik az Rtv. azon rendelkezéseiből, amelyek kiemelkedő közhatalmi jogosítványokkal ruházzák fel a rendőröket, így az államszervezetben belül kitüntetett pozícióba helyezve őket. Ezzel arányosan azonban az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat szigorúbb követelményeket is támaszt velük szemben, és az ezeknek való megfelelést maradéktalanul megköveteli, a számonkérhetőség lehetőségeit is megteremtve.”

A Testület tanácsadója a rendőrségnek eljuttatott megkeresésben kifejezett kérdéseket tett fel az a) és b) pontban feltüntetett panaszelemekkel kapcsolatban.

Az ivóvíz biztosításával kapcsolatos kérdést az intézkedő rendőrök közül egyedül D. L. r. főtörzsrőrmester válaszolta meg (A helyszínre való elindulást megelőzően a hotelben a panaszos még fogyasztott ivóvizet, azonban a rendőrautók nem rendelkeznek felszerelt ivóvízzel, így az utazása során vélhetőleg nem kaphatott ivóvizet. Az intézkedés rövid idejét tekintve ezzel nem történt részére sérelem.), azonban az ő intézkedésének időtartama összesen maximum 50 percet vett igénybe, az összességében 5 óra 20 percig tartó rendőri intézkedésből. Dr. Gy. T. r. ezredes átiratában említést tesz az ivóvíz biztosításáról, és az illemhelyiség használatáról, azonban csak annyit jegyez meg ennek kapcsán, hogy a panaszos a * kerületi Rendőrkapitányság aulájában nem jelezte az angolul beszélő kolléga irányába azt, hogy szomjas lenne, vagy szüksége lenne az illemhelyiség használatára. Az illemhelyiség használatával kapcsolatos kérdésre a rendőrség részéről ezen felül nem érkezett érdemi válasz.

A panaszossal szemben alkalmazott negatív minősítést a rendőri jelentések kifejezetten cáfolták. Az intézkedő rendőrök – elmondásuk szerint – nem kezelték prostituáltként a panaszost, és a vele történetekkel kapcsolatban elmondottakat mind valósággal kezelték, és komolyan vették.

A Testület ezen a ponton megjegyzi, hogy abban az esetben, ha a Testület tanácsadója kifejezett kérdéssel él a rendőrség irányába egy meghatározott panaszelem tekintetében, amelyet egyéb módon feltárni nem lehetséges, és a rendőrség részéről a kérdésre nem érkezik érdemi válasz, vagy – ahogy jelen esetben is történt – nem kimerítő, kielégítő válasz érkezik, akkor a Testület töretlen gyakorlata alapján elfogadja a panaszosi állítást.

Mindezekre tekintettel – érdemi rendőrségi cáfolat hiányában – a Testület valószínűleg fogadta el a panaszosi állítást, miszerint a rendőrök az intézkedés során nem biztosítottak számára ivóvizet, illetőleg nem használhatta az illemhelyiséget, ezáltal csekély mértékben sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga.

A Testület az ügy gondos mérlegelése során megállapította, hogy a panaszossal szemben alkalmazott hangnem vonatkozásában a panaszosi és a rendőri álláspont között olyan mértékű ellentét feszül, melyet a Testületnek – eszköztára csekély volta miatt – nem állt módjában feloldani, ezért a hangnem tekintetében a panaszos emberi méltósághoz fűződő jogának sérelme nem megállapítható.

IV.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a rendőri intézkedést jogszerűen és indokoltan fogatosították a rendőrök. A kórházba szállítás elmaradása által nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga. Az intézkedés időbeli terjedelmével az intézkedő rendőrök nem sértették meg az Rtv. 15. §-ában foglalt arányossági követelményt. A rendőri nyelvhasználat kérdésében a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült. Érdemi rendőrségi cáfolat hiányában a Testület valószínűként fogadta el a panaszosi állítást, miszerint a rendőrök az intézkedés során nem biztosítottak számára ivóvizet, illetőleg nem használhatta az illemhelyiséget, ezáltal csekély mértékben sérült a panaszos emberi méltósághoz való joga. A rendőrök által alkalmazott hangnem tekintetében a panaszos emberi méltósághoz fűződő jogának sérelme nem megállapítható.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést fogatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2017. szeptember 28.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
előadó testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag